

NYELVTÖRTÉNETI ADATOK

Bereg megye 1570. évi személynevei*

Makrai – Czierneleo: Fr., Lad. *Makraj*. < A *Makra* név patronimikonképzős alakja, esetleg 'a Szatmár megyei elpusztult Makráról való' a jelentése (CsnSz. 702–3).

Maksai – Jand: St. *Maksaj*, birtokos. < 'Maksa, háromszéki faluból való' (CsnSz. 703).

Manaszterik – Also Vereczke: Jac. *Manasterik*. < Ruszin eredetű: 'monostori szolgálga' (MIZSER 2007b: 83).

Mándi – Wary: Ant., Fr., Mar. *Mandi*. < 'a Szatmár megyei Mándról való' (CsnSz. 704). Ma is élő név.

Mangó – Tiuadar: R. Em. *Mango*. < Világi női személynév (CsnSz. 705).

Manovics – Zolyua: Pamianus *Manouicz*. < A ruszin *Mano* (< *Manojlo*) név patronimikonképzős alakja (MIZSER 2007b: 82).

Marcel – Munkacz: Jo., Lad. *Judex Marczel*. < Martirológiumi személynév (CsnSz. 706).

Marcil – Derczen: Pe. *Marczil*; **Farnos:** R. Lad. *Marczil*; **Munkacz:** R. Gr., Pe. *Marczil*. < Az előző név alakváltozata. Ma *Márcé* alakban él Derczenben.

Margit – Kalnik: Jo. *Margit*. < Martirológiumi női személynév (CsnSz. 707).

Máriás – Munkacz: Pa. *Marias*. < Világi személynév (CsnSz. 708).

Márk – Gulacz: R. Ben., Mar., R. Pe. *Mark*. < Újszövetségi eredetű személynév (CsnSz. 707).

Márki – Tiuadar: Mar. *Marki*. < Az előző név patronimikonképzővel (CsnSz. 709).

Markó – Cziapoczka: And. *Marko*. < Vagy a *Márk* + -ó képző vagy a *Marcell*, *Márton* + -kó képző (CsnSz. 709–0).

Maró – Papi:** Em. *Maro*; **Surañ:** Pa. *Maro*. < A *Márk*, *Marcell*, *Márton* név -ó képzős alakja (CsnSz. 711).

Marton ~ Márton – Boltrag: San., Th. *Marthon*; **Czetfalua:** Ben., San., Th. *Mart-hon*; **Derczen:** Jo. *marton*; **Halabor:** R. Ben. *Marthon*; **Kereczen:** Pe. *Marthon*; **Kígios:** Mi. *Marthon*. < Martirológiumi személynév (CsnSz. 713–4). Ma mindkét ejtés megvan Beregben. *Márton* alakban él Bótrágyon, Haláborban, Kígyóson.

Maszárfalusi – Koczioua: St. *Mazarfalusi*. < 'Maszárfalu, Bereg megyei faluból való' (MIZSER 2009b: 65).

Maruska – Podheren: Jo. *Maruska*. < A ruszin *Marija* beceneve (MIZSER 2007b: 81).

Máté – Boboliftia: Sim. *Mate*; **Boltrag:** Ben. *Mathe*, Em. *Matthe*; **Borsoua:** Dem. *Mathe*; **Derczen:** Bl. *Mathe*; **Janosj:** Vrb. *Mathe*; **Kouazo:** Gr. *Matthe*; **Nağ Musaj:** Pa. *Mathe*; **Som:** Bl. *Matthe*. < Újszövetségi eredetű személynév (CsnSz. 716). Derczenben, Makkosjánosiban, Nagymuzsalyon ma is élő név.

Matijevics – Pudpolodσ: Jo. *Matieucz* kenez; **Martinczia:** Sim. *Matieucz*. < A ruszin *Mameü* 'Máté' vagy a *Mamiü* 'Mátyás' név patronimikonképzős alakja (MIZSER 2007b: 82).

* L. MNy. 2013: 253–4.

Matkó – Boltrag: Jo., Me. *Matko*. < A *Máté* név becézett alakja (CsnSz. 717).

Matusznai – Bene, Kaszon: R. Pa. *Matuŕnai*, birtokos; **Bene, Kaszon, Kouazo:** R. Ge. *Matuŕnaj*, birtokos; **Bene, Kaszon, Kouazo, Szernie:** Jo. *Matuŕnai*, birtokos; **Kaszon:** St. *Matuŕnai*, birtokos; **Kouazo:** R. Pe. *Matuŕnaj*, St. *Matusznai*, birtokosok; **Rafaina Vifalu:** R. Ge. *Matuŕnay*, Jo. *Matuŕnay*, St. *Matuŕnaj*, birtokosok; **Szernie:** Ge. *Matuŕnay*, St. *Matuŕnay*, birtokosok. < A CsnSz. (718) *Matuzsnai* alakot hoz, LEHOCZKY többnyire *Matuznai*-t, ritkábban *Matucsinai*-t (1881: III. passim), CSÁNKI (1: 425) *Matucsinai*-t. És ez a helyes. A család a Baranya (később Verőce) megyei Matucsináról származik (MIZSER–RÉVAY 2003: 27–8). Az rejtély, hogy miért lett a *Matucsinai*-ból *Matusznai* ~ *Matuznai*.

Matyovics – Martinczia: Daud *Matiouicz*. < A szlovák *Maŕo* (< *Matej*, *Máté*) név patronimikonképzős alakja (MIZSER 2007b: 82).

Mátyás – Nag Dobron: Amb. *Matthias*. < Újszövetségi eredetű név (CsnSz. 718).

Mátyus – Nag Dobron: Amb. *Matthius*. < Az újszövetségi latin *Matthaeus* 'Máté' magyarosodott formája (CsnSz. 719–20). Szóba jöhet a beregi Mátyus község neve is.

Medves ~ Medvés – Adon: Pa. *Medues*. < 1. a *medve* szó -s képzős alakja, 2. *medves* 'meddő' (CsnSz. 721).

Meggyesi – Kaszon: Me. *Meggiesi*. < Hét megyéből a Szatmár megyei Meggyes a legvalószínűbb névadó helység (CsnSz. 722).

Melles ~ Mellyes – Ignecz: Jo. *Melles*; **Zolyua:** Gr., Mi. *Mellies*. < 'széles, kidomborodó mellkasú' (CsnSz. 724).

Mellyeskó – Zolyua: Mar. *Melliesko*. < Az előző név a ruszin megkülönböztető jellegű -ko képzővel (MIZSER 2007b: 83).

Menzáros – Berekfaß: Ben., Gr., Pa. *Menszaros*; **Czetfalua, Nag Musaj:** Th. *Menszaros*; **Jand:** Lad. *Menszaros*; **Takos:** Fr. *Menszaros* Judex. < 'mészáros' (CsnSz. 727–8, *Mészáros* a.). Beregszászon *Mészáros* formában él.

Menyhárt – Cziarnavoda: Nic. *Menihart*; **Kereczen:** Lad. *Menihart*. < Martirológiumi személynév (CsnSz. 724–5). Csarodán *Menyhért* formában él.

Mérő – Berekfaß: Sim. *Mereo*. < 'mérlegmester; határmérő' (CsnSz. 726).

Mester – Kigios: Fabianus, Pa. *Mester*; **Matthius:** Cas. *Mester*; **Mocziola, Nag Dobron:** Jo. *Mester*; **Papi**:** Em., Mi. *Mester*; **Wary:** Lau. *Mester*. < 'előjáró, tanult ember, önálló iparűzésre jogosult személy' (CsnSz. 726). Kígyóson, Márokpapiban, Mezőváriban ma is élő név.

Mészáros – Munkacz: Amb., Jo. *Mezaros*; **Podheren:** Th. *Mezaros*. < 'háziállatok levágásával és húsának forgalomba hozatalával foglalkozó iparos' (CsnSz. 727–8). Munkácson ma is él.

Mező – Berekfaß: Eg. *Mezeo*; **Matthius:** Fr. *Mezeo*; **Som:** Val. *Mezeo*. < A *mezőmunkás*, *mezőpásztor* szavak rövidülése (CsnSz. 730). Beregszászon, Mátyuson ma is élő név.

Mihalics – Duzina: Jac. *Mihalicz*. < A szlovák *Michal* 'Mihály' név patronimikonképzős alakja (MIZSER 2007b: 82).

Mihály – Sdiniho: Mar. *Mihaly*. < Ószövetségi eredetű személynév (CsnSz. 731).

Mihovics – Duzina: Mi., St. *Mihouicz*; **Polyanka:** *Mihouicz* Klim. < A szlovák *Micho* (< *Michal*) név patronimikonképzős alakja (MIZSER 2007b: 82).

Mihalkovics – Zolyua: El. *Micalkovicz*, Me. *Mikalkovicz*. < A szlovák *Michalko* (< *Michal*) név patronimikonképzős alakja (MIZSER 2007b: 82).

Mikle – Som: Jo., Pa. *Mikle*. < A *Miklós* beceneve (CsnSz. 734).

Miklós – Borsoua, Som: Lau. *Miklos*; **Kigios:** Fr., Pe. *Miklos*; **Kouazo:** Aug. *Miklos*. < Martirológiumi személynév (CsnSz. 734–5).

Mikó – Kis Mufaj: Pe. *Miko*. < A *Miklós* név -ó képzős alakja (CsnSz. 736).

Mikovics – Palhoua: Laz. *Mikouicz*. < A ruszin *Miko* (< *Mikola* 'Miklós') név patronimikonképzős alakja (MIZSER 2007b: 82).

Mikulics – Duzina: Mi. *Mikulicz*. < A ruszin *Miku* (< *Mikula*) név patronimikonképzős alakja (MIZSER 2007b: 82).

Misák – Kaydano: Mi. *Misak*. < Szlovák eredetű: 1. a *Michal* név becézett alakja, 2. *mišiak* 'ölyv' (MIZSER 2009b: 65).

Missail – Kölczin: And. *Missail*. < Valószínű elírás a *Mihail* helyett (MIZSER 2007b: 81).

Miskó – Martinczia: Luc. *Misko*. < A ruszin *Mihajlo* 'Mihály' beceneve (MIZSER 2007b: 81).

Mitrikovics – Nelipine: Pe. *Mitrikouicz*. < A ruszin *Mitrik* (< *Dimitrij* 'Demeter') név patronimikonképzős alakja (MIZSER 2007b: 82).

Mocok – Borsoua: R. Nic., Pa. *Moczok*; **Kis Mufaj:** Lad. *Moczok*; **Munkacz:** St. *Mozog* (!). < A *mozog* ~ *moccan* szócsaládjába tartozik, de a részletek tisztázatlanok, régi beregi nemesi család neve is (MIZSER 2009a: 119). Nagyborzsován ma is élő név.

Mogyorós – Bereksaß: Leonardus *Mogioros*. < A *mogyoró* szó -s képzős alakja (CsnSz. 742–3). Esetleg Bereg megyei helynév.

Mohácsi – Bereksaß: Fabianus *Mohaczi*. < 'Mohács, Baranya megyei vagy ara-nyosszéki helységből való (CsnSz. 743). Ma is élő név.

Mohucs – Dubrovicza: San. *Mohucz* kenez. < Ruszin eredetű: 'hatalmas, erős, kemény' (ЧУЧКА 2005: 393).

Molnár – Adon: R. Bl. *Molnar*; **Balafe:** Pa. *Molnar*; **Benediki:** Mar. *Molnar* Judex; **Bereksaß:** And. *Molnar*; **Gath:** Me. *Molnar*; **Homok:** Nic. *Molnar*; **Ignecz:** Ma. *Molnar*; **Ifnete:** Gr. *Molnar*; **Kaszon:** Jo., Luc., St. *Molnar*; **Kölczin:** Fr. *Molnar*; **Matthius, Munkacz:** Jo. *Molnar*; **Naméh:** Mi. *Molnar*; **Wary:** Ge. *Molnar*; **Wy falu:** St. *Molnar*; **Zentmiklos:** Val. *Molnar*. < 'malmos, malomépítő' (CsnSz. 745–6). Balazséron, Beregszászon, Beregújfaluban, Gáton, Homokon, Izsnyétén, Mezőkaszonyban, Mezőváriban, Munkácson, Tiszaadonyban, Vásárosnaményban ma is élő név.

Molnos – Som: And., Mi. *Molnos*. < 'malomtulajdonos, molnár' (CsnSz. 703, *Malmos*).

Monoszlai – Bereksaß: St. *Monoszlaj*. < 'Monoszló, Zala megyei faluból való' (CsnSz. 747).

Morda – Bereksaß: Luc. *Morda*; **Munkacz:** Ge. *Morda*. < Ruszin eredetű: 'pofa' (állat), nyilván a csúnyaságra vonatkozik (MIZSER 2007–2008: 144).

Móric – Bereksaß: Adam, Lau. *Moricz*. < Martirológiumi személynév (CsnSz. 749–50). Ma is élő név.

Móroc – Bereksaß: Cl., St. *Morocz*; **Kouazo:** Th. *Morocz*; **Nag Musaj:** Jo., Nic. *Morocz*. < A *Móric* név alakváltozata (CsnSz. 749–50).

Moroly – Czefalua: Amb., Gr., Ma. *Morol*. < Szlovák eredetű lehet: a *mor* 'dögvész, pestis' (SSJ. 2: 177) szó -ol' képzős alakja.

Moros – Kalnik: Th. *Morosz* (kétszer); **Ökörmeßö:** Fr. *Moros*. < Ukrán eredetű: 'szeder' (MIZSER 2007b: 84).

Mos – Cziarnavoda: Val. *Mos*. < Cseh, esetleg lengyel eredetű: a *Mo*-val kezdődő ne-

vek -š képzős alakja (MOLDANOVÁ 1983: 148). A magyar *mos* igéhez aligha van köze.

Motosz – **Nag Lonia**: Gr. *Mothos*. < 'kergekórszerű betegség; rögeszme' (CsnSz. 754).

Munkácsi – **Janosj**: St. *Munkaczj*. < 'Munkács, Bereg megyei városból való' (CsnSz. 752).

Muzsai – **Ardo**: St. *Musaj*; **Jand**: Bl. *Musaj*. < 'a Bereg megyei Kis- vagy Nagymuzsalyból való' (CsnSz. 753–4).

Nábrádi – **Bolcziu**: Gr. *Nabradi*; **Papi****: Ant. *Nabradi* Judex; **Surañ**: And. *Nabradi*. < 'Nábrád, Szatmár megyei faluból való' (CsnSz. 755).

Nagy – **Adon**, **Barkafo**, **Barlobas**, **Kigios** (kétszer), **Kaszon**: Gr. *Nag*; **Ardo**: Pe., Seb., Sta. *Nagy*; **Afzte**, **Halabor**, **Papi**** (kétszer), **Wary**: Nic. *Nag*; **Attia**: Dio. *Nag*; **Attia**, **Berekfaß**, **Harang Lab**, **Ifnete**: Th. *Nag*; **Attia**, **Boltrag** (kétszer), **Kouazo**, **Papi****: Pa. *Nag*; **Barkafo**, **Berekfaß**, **Marok**: Me. *Nag*; **Barlobas** (kétszer), **Wyd**: Cas. *Nag*; **Bene**: R. Alb. *Nag*; **Bene**, **Bolcziu**, **Berekfaß** (kétszer), **Jand**, **Nag Dobos**: Jo. *Nag*; **Bene**, **Kereczen**: St. *Nag*; **Berekfaß**: R. orsolia *Nag*, Vrb. *Nagy* (kétszer); **Berekfaß**, **Kereczen**: Mi. *Nag*; **Bodolo**, **Czetfalua**, **Halabor** (kétszer): Pe. *Nag*; **Bolcziu**: Lad. *Nag*; **Boltrag**, **Kigios**: Dem. *Nag*; **Deda**: Jac. *Na* ' (így); **Farnos**: Mi. *Nagy*; **Gath**, **Munkacz**: St. *Nagy*; **Gulacz**: R. Cl., R. Ben. *Nag*; **Gulacz**, **Szalka**: Alb. *Nag*; **Harang Lab**, **Nag Dobos**: Ben. *Nag*; **Hethien**: Gr. *nag*; **Homok**: Lad. *Nagh*, birtokos; **Jand**: Seb. *Nag*; **Janosj**, **Munkacz**: Fr., Lau *Nagy*; **Kis Gutth**, **Munkacz**: Gr., Mi. *Nagy*; **Kouazo**: Luc. *Nag*; **Marok**: R. Em. *Nag*; **Matthius**, **Szalka**: Mar. *Nag*; **Munkacz**: Ben., Gas., Mar., *Nagy*, Gas. *Nagy* Judex; **Nag Dobos**: R. Me. *Nag*; **Nagy Gutth**: Cl. *Nagy*, Lad. *nagy*; **Papi***: Pe. *Nag* Judex; **Rafaina Vifalu**: R. Seb., Sim. *Nag*; **Som**: Amb. *Nag*; **Som**, **Szalka**: R. Jo. *Nag*; **Szalka**: Lau. *Nag*; **Szalka**, **Szernie**: Ma. *Nag*; **Vgornia**: Aug. *Nag*; **Wary**: Cl. *Nag*, *Nag* Agota, Val. *Nag*. < 1. 'magas', 2. 'idősebb' (CsnSz. 756–8), 3. 'valamely testrésze nagyobb az átlagosnál', 4. 'kiváló' (MIZSER 2006c: 57). Ma is élő név Asztélyban, Badalón, Barabáson, Benében, Beregardón, Beregdédán, Beregsomban, Beregszászon, Bótrágyon, Bulcsuban, Csetfalván, Csonkapapiban, Fornoson, Gáton, Gergelyugornyán, Gulácson, Gúton, Haláborban, Hetenyben, Izsnyétén, Jándon, Kígyóson, Makkosjánosiban, Mátyusban, Mezőkaszonyban, Mezőváriban, Munkácson, Nagydoboson, Rafajnaújfaluban, Szernyén, Tiszaadonyban, Tiszakerecsenyben, Tiszaszalkán, Tiszaviden, Vámosatyán.

Nagyantal – **Deda**: Gr., Jo., Me. *Nag Antal*; **Munkacz**: St. *Nag Antal* Judex. < 'idősebb vagy nagy termetű Antal' (CsnSz. 758).

Nagybalázs – **Kaszon**: Pa. *Nag balas*. < 'idősebb vagy nagy termetű Balázs' (CsnSz. 759).

Nagyfejű – **Ifnete**: Luc. *Nagy feju*. < 'nagy fejű; okos' (CsnSz. 76).

Nagyferenc – **Szernie**: Me. *Nagferencz*. < 'idősebb vagy nagy termetű Ferenc' (CsnSz. 760).

Nagygergely – **Rafaina Vifalu**: Ant., Pa. *Nag Gergel*. < 'idősebb vagy nagy termetű Gergely' (CsnSz. 760).

Nagygyörgy – **Jand**: Bl. *Nag Georég*. < 'idősebb vagy nagy termetű György' (CsnSz. 760).

Nagyjános – **Kaydano**: Ge. *Nagy janos*. < 'idősebb vagy nagy termetű János' (CsnSz. 761).

Nagy Mihály – **Batthiu**: St. *Nag mihal*; **Gulacz** Gr. *Nagmihal*. < 'idősebb vagy nagy termetű Mihály' (CsnSz. 762).

- Nagypál – Rafaina Vifalu:** Mi. *Nağ Pal.* < 'idősebb vagy nagy termetű Pál' (CsnSz. 762–3).
- Nagyszabó – Berekβaβ:** Gr. *Nağ Szabo.* < 'idősebb vagy nagy termetű Szabó' (CsnSz. 763).
- Nagytamás – Rafaina Vifalu:** Jac., Val. *Nağ Thamas.* < 'idősebb vagy nagy termetű Tamás' (CsnSz. 764).
- Nalisnik – Zentmiklos:** Jo. *Nalisnik.* < Ruszin eredetű: 'aki a pénzt elszámolja, illetve elszámol vele' (MIZSER 2007b: 83).
- Naményi – Gulacz:** R. Lad. *Nameni.* < 'Namény, Bereg megyei helységből való' (CsnSz. 765).
- Nehéz – Kaszon:** Jo. *Nehez.* < 'komor, mogorva, összeférhetetlen' (CsnSz. 767).
- Néma – Hethien:** Gr. *Nema.* < 'néma, szótlán' (CsnSz. 767).
- Nemes – Kereczen:** Ben., Em., Me. *Nemes.* < 'nemes, nemesi szolgál; nemeslelkű' (CsnSz. 768–9). Ma is élő név.
- Nikó – Kaszon:** R. Bl. *Nyko.* < Az újszövetségi *Nicodemus* rövidülése (MIZSER 2009a: 119).
- Nógrádi – Berekβaβ:** Mi. *Nagradgÿ.* < Elírt alak lehet *Nogradgÿ* helyett, azaz 'Nógrádból származó' (MIZSER 2007–2008: 144).
- Novák – Zerecziefalua:** Jo. *Nouak.* < Szlovák eredetű: 'új telepes' (MIZSER 2009b: 66).
- Nutalik – Ignecz:** Gr. *Nutalik.* < Ismeretlen eredetű.
- Nyerges – Berekβaβ:** Me. *Nirges; Nierges.* < 'nyereggyártó, szíjgyártó' (CsnSz. 775–6). Ma is élő név.
- Nyerke ~ Nyerkó – Kaszon Pa. Nierke, R. Nic. Nierko.** < Talán a **nyirk* 'nedves vizenyős' szó képzett alakja (MIZSER 2009a: 119).
- Nyeste – Batthiu:** Marcuσ, Nic. *Neste; Feiercze:* Pe. *Neste; Takos:* Bl., Jo. *Neste.* < Világi női személynév (CsnSz. 776). Bátyúban, Hetefejércsén élő név ma is.
- Nyíri – Adon:** Gr., R. Seb. *Nÿri; Deda:* Th. *Nirÿ; Ignecz:* Vrb. *Niry* Senior; **Rafaina Vifalu:** Mi. *Niri.* < 'nyírségi' (CsnSz. 778).
- Nyilas – Bene:** Mi. *Nilas,* birtokos. < 'íjász' (CsnSz. 776–7).
- Ohur – Balasocz:** Fr. *Ohur.* < Ukrán eredetű: *ozap* 'vörös ásóklúd' (MIZSER 2006b: 174).
- Oláh – Bodolo:** Cl., Jac., Luc. (kétszer), Pa., R. Pe., Th. (kétszer), *Vitalis Olah; Cziarnavoda:* Sim. *Olah; Daidhaza:* San. *Olah; Kereczen:* Luc. *Olah.* < 'román' (CsnSz. 783). Csarodán, Tiszakerecsenyben ma is élő név.
- Olán – Fölsö Vereczke:** Dem., Nic. *Olan; Ignecz:* And. *Olán; Kalnik:* Jo. *Olan; Koczioua:* Gr. *Olan.* < A ruszin *Oleksza* 'Elek' beceneve (MIZSER 2007b: 81).
- Ollasin – Holobina:** St. *Ollasin.* < Ruszin eredetű: a *волошин* 'oláh' szó nyelvjárási alakja.
- Olasz – Munkacz:** Jo. *Olasz.* < Népnév (CsnSz. 784–5).
- Olcsvai – Wÿd:** Cas. *Olczvaj.* < 'Olcsva, Szatmár megyei faluból való' (CsnSz. 785).
- Olexa – Daidhaza:** Pe. *Oleksza.* < Ruszin név, a megfelelője: *Elek* (MIZSER 2007b: 80–1).
- Olexander – Holobina:** Fr. *olexander.* < A *Sándor* ruszin megfelelője (MIZSER 2007b: 81).

Ondocs – Zentmiklos: Aug. *Ondocz*. < Ruszin eredetű: az *Οηδορεϋ* 'András' név beceneve (MIZSER 2007b: 81).

Onuskó – Mogioros: Lad. *Onusko*. < A ruszin *Онисум, Онисуй, Онисифор* (a „Martirologium Graecum”-ból valók, magyar megfelelőjük nincs) nevek becézett alakja (MIZSER 2009b: 66).

Orgonás – Berekszaß: Fr. *Orgonas*. < 'orgonista' (CsnSz. 790).

Orosz – Adon: Th. *Orosz*; **Ardo:** And. *Oroz*; **Barkaßo:** Sta., St. *Orosz*; **Berekszaß:** Gr. *Orosz*; **Bodolo:** Amb. *Orosz*; **Borsoua, Wary:** Mi. *Orosz*; **Darocz:** Ge. *Orosz*; **Darocz, Halabor:** Ma., Pa. *Orosz*; **Davidhaza:** Oroz Banko, St. *Oroz*; **Kalnik:** Mar. *Oroz*, Φιλίππου *Orosz*; **Munkacz:** Bl., Gr., Jo., Lad., Σιμεωνος *Oroz*; Gr. *Oroz* Judex; **Nag Musaj:** Jo. *Orosz*; **Rakos:** Aug. *Oroz*; **Wary:** Pa, St. *Orosz*. < A jelentése itt: 'ruszin' (MIZSER 2009b: 66). Élő név Badalón, Barkaszón, Beregardón, Beregdarócon, Beregrákoson, Beregszászon, Haláborban, Mezőváriban, Munkácson, Nagyborzsován, Nagymuzsalyon, Tiszaadonyban.

Oroszi – Bene, Borsoua, Gulacz, Kis Mufaj (alter St. is!), **Tiuadar, Vgornia:** St. *Oroszi*, birtokos; **Kis Mufaj:** Cas., Me., Pa. *Oroszi*, birtokosok; **Kis Mufaj, Kouazo:** Lazari *Oroszi*, birtokos; **Kouazo:** Ge. *Oroszi*, birtokos. < A család ősi fészke a Bereg megyei Sárosorosi község (CSÁNKI 1: 425).

Ország – Bene: Fr. *Orszag*. < 'király, uralkodó, vezér' (CsnSz. 795).

Oszyot – Matthius: Fr. *Oszvot*. < A martirologiumi *Osvald* név alakváltozata (CsnSz. 796–7).

Ökörmezősi – Koczioua: Jac. *Ökörmezősi*. < 'Ökörmező (később: Volóc), Bereg megyei faluból való' (MIZSER 2009b: 66).

Ödénfi – Bisztra, Meduefalua: Fr. *Edenfi*, birtokos. < *Ödén* (< latin *Eugenius*) martirologiumi személynév + *fi* patronimikonképző (CsnSz. 800).

Ördög – Berekszaß: Ma. *Eordög*; **Nag Dobos:** Bal. *Eordeög*; **Nag Dobron:** And., Pe., Nic. *Eordeog*; **Tiuadar:** Pe. *Eordeog*. < Valamilyen negatív tulajdonság jelölője (CsnSz. 802–3).

Ötvös – Berekszaß: Pa. *Eötwös*. < 'arany-, ezüstműves' (CsnSz. 806–7). Ma is élő név.

Packa – Munkacz: St. *Packa*. < Valószínűleg a ruszin *паткун* 'patkány' (ЧОПЕЙ 1883: 249) szó alakváltozata.

Pahuta – Zentmiklós: Fr., Pe., San. *Pahuta*. < A ruszin 'szagos' jelentésű szó a névadás alapja (MIZSER 2007b: 83).

Pakolye – Polyanka: *Pakolye* Janos. < Ruszin szavajárási név: 'égesseitek meg'. Valószínűleg az erdőégetésre vonatkozik (MIZSER 2007b: 83).

Pál – Barkaßo: Ben., Me., St. *Pál*; **Derczen:** R. Jo. *pal*; **Farnos:** Cl. *pal*; **Gath:** Me. *Pal* Judex; **Halabor:** Lad. *Pal*; **Jand:** Vrb. *Pál* Judex; **Som:** Fr., Mar. *Pál*, R. Gr. *Pal*; **Surañ:** Luc. *Pál*; **Tiuadar, Wary:** Jo. *Pal*. < Újszövetségi eredetű név (CsnSz. 812). Mezőváriban ma is élő név.

Pálca – Ifnete: Ludovicus *Palcza*. < 'hatalmi jelvény' (CsnSz. 814), pl. bírói pálca.

Pálfí – Wary: Pa. *Palfi*. < A *Pál* név patronimikonképzős alakja (CsnSz. 815).

Palicska – Rakos: And., Em., Jac. *Paliczka*. < A ruszin, illetve szlovák *palicska* 'kis pálca' feltehetően a bírói pálcára vonatkozik (MIZSER 2004: 211), vö. **Pálca**.

Pál-Mihály – Nag Dobos: Gr. *Pal Mihaly*. < Összetett név (CsnSz. 817).

Panasz – Munkacz: Me. *Panaz*; **Sdiniho:** Jac., Jo. *Panasz*. < Horvát eredetű: *ponas* 'büszkeség' (MIZSER 2009b: 66).

Pankotai – Nag Musaj: Dem. *Pankotaj*. < 'Pankota, Arad vagy Bihar megyei helységből való' (CsnSz. 820–1).

Pap – Bene: Jo., Mar., Th. *Pap*; **Berekfaß:** Me. *Pap*; **Borsoua:** Ant., Ma. *Pap*; **Kouazo:** Em., Gr., Ma., St. *Pap*; **Loho:** Mi. *Pap* soltesz; **Munkacz:** And., Gr. *Pap*; **Papi**:** Lau., Nic. *Pap*; **Vgornia:** Em., Nic. *Pap*. < Tisztségnév (CsnSz. 821–2). Beregszászon, Gergelyugornyán, Munkácson, Nagyborzsován ma is élő név.

Papi – Hethien: Jo. *Papi*; **Kereczen:** Mi. *Papi*. < 'a két Bereg megyei Papi egyikéből való'. A CsnSz. (823) egyikre sem utal.

Papics – Munkacz: Mar. *Papicz*. < A *pipacs* szó alakváltozata (TESz. 3: 201).

Parlag – Loho: Pe. *Parlag*; **Surañ:** And. *Parlag*. < 'földjét elhanyagoló személy' (CsnSz. 825–6).

Parlagi – Ifnete: Mi. *Parlagi*. < 'Parlag, Szabolcs vagy Szatmár megyei faluból való' (CsnSz. 826). Ma *Pallagi* formában él.

Parlya – Nag Musaj: Pe. *Parlya*. < Ismeretlen eredetű.

Paronj – Lauka: Luc. *Paronj*. < Elírt, elhallott adat, valószínűleg a Baronyi (l. ott!) helyett.

Paskó – Kaszon: Mi. *Pasko*. < A martirológiumi Paskál beceneve (CsnSz. 827).

Paskovics – Szuzko: *Paskovicz* Maxin. < A ruszin *Pasko* (< *Pavel* 'Pál') patronimikonképzős alakja (MIZSER 2007b: 82).

Paskovity – Duzina: El. *Paskovit*. < Horvát eredetű: a *Paško* (< *Paškal*) -*ic* patronimikonképzős alakja (MIZSER 2007b: 82).

Pásztor – Gergelj: Ant. *Pasztor*. < 'állatokat őrző, legeltető személy' (CsnSz. 828).

Pataki – Wary: Mel. *Pataki*. < A CsnSz. (829–30) konkrét helységekre gondolt, de inkább 'patak mellett lakó' lehet a jelentése (MIZSER 2009a: 120).

Pemete – Papi:** R. Pe. *Pemethe*. < 1. 'kemencesepő', 2. 'pemetefű', 3. 'lósóska' (TESz. 3: 150).

Pente – Nag Dobroñ: Amb. *Penthe* Judex. < A martirológiumi *Pentele* név rövidülése (CsnSz. 838–9).

Péntek – Papos: Lad. *Pentek*. < Világi személynév (CsnSz. 839).

Pénzes – Cziarnavoda: And., Em. *Penzes*; **Feiercze:** R. Gas., Val. *Penzes*; **Nag Musaj:** Me. *Penzes*. < 'gazdag' (CsnSz. 839–40). Csarodán ma is élő név.

Penyák – Nelipine: *Peniak* Lesko, Sim. *Penyak*. < A ruszin 'tőkevágó' jelentésű szó a névadás alapja (MIZSER 2007b: 83).

Penyige – Borsoua: St. *Penige*; **Nag Musaj:** Barrabas *Penige*. < Puszta helységnév Szatmár megyében.

Perényi – Barlobas: Ge. *Prinj*, birtokos; **Barlobas, Jand, Wjyd:** St. *Pereny*, birtokos; **Jand, Nag Dobos:** Ge. *Prini*; **Nag Dobos:** Gr. *Prini*; Jo., St. *Prini*, birtokosok; **Papi*:** St. *Perenj*, birtokos. < A névadó falu az Abaúj megyei Perény (CsnSz. 851–2).

Pesolik – Sdiniho: Dem. *Pessolik*. < Szlovák eredetű: *pešol'ik* 'gyalogrobotos' (MIZSER 2009b: 66).

Pesti – Nag Musaj: Mi. *Pesti*. < 'Pest városából való' (CsnSz. 845).

Peszle – Wary: Ge. *Peszle*. < Szlávból vett német eredetű: 'kutyás' (BAHLOW 1967: 378).

Péter – **Bene**: And., Mi., St. *Peter*; **Boltrag**: Bl. *Pether*; **Harang Lab**: Lad. *Pether*; **Nag Dobos**: Jo. *Peter*. < Újszövetségi eredetű személynév (CsnSz. 847). Bótrágyon ma is élő név.

Péterdeák – **Ignecz**: And. *Peter deak*. < Összetett családnév.

Péterfi – **Wary**: Gr. *Peterfi*. < A Péter név patronimikonképzős alakja (CsnSz. 848).

Péterke – **Dauidhaza**: And. *Peterke*; **Ignecz**: Amb. *Peterke*. < A Péter név becézett alakja (CsnSz. 848).

Petes – **Bene**: Alb., Jo. *Petes*. < A Péter név *-es* képzős alakja (CsnSz. 848–9).

Pető – **Balaszoc, Cziapoczka, Gajdasoc, Kalnik, Meduefalua**: Jo. *Pető*, birtokos; **Barkaßo**: Em. *Petheo*; **Bene**: Jo., St. *Peteo*; **Berekßaß**: Laz., Val. *Petheo*; **Jand**: Luc. *Peteo*; **Kaszon**: Val. *Petheo*; **Nag Lonia**: Gr. *Petheo*, Val. *Peteo*; **Nag Musaj**: Pa. *Petheo*. < A Péter név *-õ* képzős alakja (CsnSz. 850–1). Benében, Beregszászon, Lónyán, Nagymuzsalyon ma is élő név.

Petricskó – **Podheren**: Fr. *Petriczko*. < A szlovák *Petr* 'Péter' név képzőbokros alakja (MIZSER 2007b: 82).

Petrik – **Loho**: R. Jo. *Petrik*; **Munkacz**: And. *Petrik*. < A szlovák *Petr* 'Péter' név *-ik* képzős alakja (MIZSER 2009b: 66). Munkácson ma is élő név.

Petris – **Dauidhaza**: Pe. *Petris*. < A szlovák *Petr* név *-iš* képzős alakja (KNEZSA 2003: 314).

Petrovics – **Ökörmeßö**: Jo. *Petrouicz*, Pa. *Petrouicz* kenez. < Vagy a ruszin *Petro* 'Péter' vagy a szlovák *Petr* patronimikonképzős alakja (MIZSER 2007b: 82).

Petrus – **Rakos**: Sig. *Petrus*. < A Péter név becézője (CsnSz. 853). Szlovák is lehet (MIZSER 2009b: 66).

Pinujte – **Polyanka**: *Pinuite* Vaszko. < Ukrán szavajárású név: 'verjétek fel a habot', szakácsságra utalhat (MIZSER 2007b: 84).

Pipo – **Nag Musaj**: Ge. *Pipo*; **Wary**: Ben. *Pipo*. < Világi személynév (CsnSz. 856).

Piskolci – **Kouazo**: R. Em. *Piskolczi*. < 'Piskolc (majd: Piskolt), Bihar megyei faluból való'. A CsnSz. (857) csak *Piskolti* adatot hoz.

Pleske – **Surañ**: Ge. *Pleske*. < Szlovák eredetű: *pleška* 'kopasz' (SSJ. 3: 90), a szlovég magyarosodás eredménye.

Pleták – **Zolyua**: Jac. *Pletak* Judex. < Ruszin eredetű: 'fonó' (MIZSER 2007b: 83).

Pleza – **Also Vereczke**: And. *Pleza*. < Szlovák eredetű: 'kopasz' (MIZSER 2007b: 84).

Pliszka – **Baloffalua**: Jo. *Pliska*. < Ruszin eredetű: *плиска* 'barázdabillegető' (MIZSER 2009b: 66).

Pogácska – **Wary**: Jo. *Pogaczka*. < 'pogácsa' (MIZSER 2009a: 120).

Pogány – **Derczen**: Th. *pogan*. < 'nem keresztény; falusi; istentelen' (CsnSz. 860–1).

Pokol – **Kis Gutth**: Pa. *pokol*; **Munkacz**: Pa. *Pokol*. < 'ellenséges, gonosz, bűz, komor, mogorva' (CsnSz. 863). Gúton ma is élő név.

Pókos ~ **Pókus** – **Kis Gutth**: Bl. *pokws*; **Munkacz**: Bl. *Pokos*; **Rafaina Vifalu**: Jac. *Pokus*. < A Pál név *-kos/kus* képzős alakja (CsnSz. 863).

Polcik – **Szalka**: Jac. *Polczik*; **Szuzko**: Gr. *Polczik*. < A *pocok* szó alakváltozata (CsnSz. 858. *pocok*). Tiszaszalkán ma *Pócsik* formában él.

(Folytatjuk.)